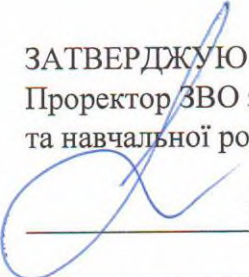

ЗАТВЕРДЖУЮ

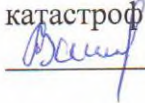
Проректор ЗВО з науково-педагогічної
та навчальної роботи

Інна АНДРУШКО

«29» серпня 2025 року

«ПОГОДЖЕНО»

Завідувач кафедри медицини
катастроф та військової медицини

 доц. ЗВО Микола МАТВІЙЧУК

«29» серпня 2025 року

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Екстрена та невідкладна медична допомога»

Спеціальність	228 Педіатрія
Освітній рівень	Магістр
Освітня програма	ОПП «Педіатрія», 2022
Навчальний рік	2025-2026
Кафедра	Медицини катастроф та військової медицини
Контактна інформація	<i>emergency@vntu.edu.ua</i> вул.Пирогова, 56 (морфологічний корпус), (0432)661293
Укладач силабусу	к.мед.н., доц. ЗВО Микола МАТВІЙЧУК, к.психол.н., доц. ЗВО Анатолій ШЕВЧУК

1. Статус та структура дисципліни

Статус дисципліни	Обов'язкова
Код дисципліни в ОПП та місце дисципліни в ОПП	ОК 54, складова циклу дисциплін професійної підготовки
Курс/семестр	5 курс (IX семестр)
Обсяг дисципліни (загальна кількість годин/ кількість кредитів ЄКТС)	60 годин /2,0 кредити ЄКТС
Кількість змістових модулів	2 модулі
Структура дисципліни	Лекції – 8 год. Практичні заняття - 32 год. Самостійна робота - 20 год.
Мова викладання	українська
Форма навчання	Очна (дистанційна згідно наказу)

1. Опис дисципліни

Коротка анотація курсу, актуальність. Предметним напрямком програми є невідкладні дії та організаційні заходи, спрямовані на врятування та збереження життя людини у невідкладному стані та мінімізацію наслідків впливу такого стану на її здоров'я. Програма орієнтована на отримання знань і формування практичних навичок та вмінь оцінки стану постраждалих; вміння надавати екстрену медичну допомогу постраждалим при невідкладних станах.

Передреквізити. Для успішного засвоєння дисципліни студенту необхідні знання, отримані в процесі вивчення наступних дисциплін загальної підготовки: базові знання з біології, анатомії і фізіології людини, фармакології, гігієни, патологічної анатомії, патологічної фізіології, медицини надзвичайних ситуацій, терапії, хірургії, та інших клінічних дисциплін й інтегрується з цими дисциплінами.

Мета курсу та його значення для професійної діяльності. Метою дисципліни є формування у майбутніх фахівців знань умінь і компетенцій діагностування невідкладних станів, проведення лікувально-евакуаційних заходів, визначення тактики надання екстреної медичної допомоги за будь-яких обставин, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу згідно з визначеною тактикою, використовуючи стандартні схеми, надавати екстрену медичну допомогу.

Постреквізити. В процесі вивчення дисципліни набуваються знання, необхідні для успішного засвоєння дисциплін професійної підготовки, а саме: внутрішні хвороби, хірургія, педіатрія, травматологія та ортопедія, анестезіологія, реаніматологія, військова хірургія, терапія та інших клінічних дисциплін, що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами та застосування отриманих знань, умінь та навичок в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності.

2. Результати навчання для дисципліни:

Після успішного вивчення дисципліни здобувач зможе:

- Проводити первинне і вторинне обстеження, на основі одержаних даних.
- Оцінювати інформацію щодо діагнозу, застосовуючи стандартну процедуру, використовуючи вікові особливості дитини на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень.
- Виділяти провідний клінічний симптом або синдром шляхом прийняття обґрунтованого рішення. Встановлювати найбільш вірогідний або синдромний діагноз захворювання. Призначати лабораторне та/або інструментальне обстеження хворого шляхом прийняття обґрунтованого рішення, за допомогою співставлення зі стандартами. Здійснювати диференціальну діагностику захворювань шляхом прийняття обґрунтованого

рішення, за певним алгоритмом, використовуючи найбільш вірогідний або синдромний діагноз, дані лабораторного та інструментального обстеження хворого.

➤ Встановити діагноз невідкладного стану шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини, за будь-яких обставин (закладі охорони здоров'я та за його межами), у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу, використовуючи стандартні методики фізикального обстеження та можливого анамнезу, знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

➤ Визначати тактику надання екстреної та невідкладної медичної допомоги на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу за допомогою стандартних схем.

➤ Надавати екстрену та невідкладну медичну допомогу шляхом прийняття обґрунтованого рішення на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу за допомогою клінічного протоколу з екстреної медичної допомоги на догоспітальному етапі.

➤ Організовувати проведення лікувально-евакуаційних заходів серед населення та військовослужбовців, в умовах надзвичайної ситуації, у т.ч. у польових умовах, під час розгорнутих етапів медичної евакуації, з урахуванням існуючої системи лікувально-евакуаційного забезпечення.

➤ Виконувати медичні маніпуляції на підставі діагнозу невідкладного стану та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення та використовуючи стандартні методики.

➤ Планувати та проводити профілактичні й протиепідемічні заходи для запобігання розповсюдження інфекційних хвороб в умовах надзвичайних ситуацій мирного часу та воєнного часу на підставі результатів епідеміологічного обстеження осередків інфекційних хвороб, епідеміологічного аналізу, використовуючи існуючі профілактичні та протиепідемічні методи. Виявляти в умовах закладу охорони здоров'я, використовуючи статистичні й лабораторні методи групи ризику, території ризику, час ризику, фактори ризику та здійснювати епідеміологічний аналіз інфекційної захворюваності населення.

➤ Проводити виявлення і ранню діагностику інфекційних захворювань, первинні протиепідемічні заходи в осередку інфекційної хвороби;

➤ Визначати негативні фактори навколишнього середовища на підставі даних санітарно-профілактичної установи.

3. Зміст та логістика дисципліни

Модуль Екстрена та невідкладна медична допомога	9 семестр 60 год/ 2,0 кредити	Практичні заняття №№ 1-16
--	--	----------------------------------

Дисципліна включає 10 тем.

Модуль Екстрена та невідкладна медична допомога

Змістовий модуль 1. Екстрена та невідкладна медична допомога

Тема 1: Організація надання екстреної і невідкладної медичної допомоги в Україні. Початкові дії медичних працівників у випадку невідкладного стану пацієнта.

Тема 2: Порядок надання невідкладної медичної допомоги постраждалим та хворим на догоспітальному етапі. Первинне обстеження.

Тема 3: Порядок надання невідкладної медичної допомоги постраждалим та хворим на догоспітальному етапі. Вторинне обстеження.

Тема 4: Сучасні засоби забезпечення прохідності дихальних шляхів і штучної вентиляції легень у дорослих.

Тема 5: Зупинка кровообігу та дихання. Технологія надання екстреної медичної допомоги дорослим.

Тема 6: Діагностика і лікування невідкладних станів на місці події.

Тема 7: Екстрена медична допомога при механічних травмах.

Тема 8: Екстрена медична допомога при масових ураженнях.

Змістовий модуль 2. Військова епідеміологія

Тема 9: Особливості проведення протиепідемічних заходів у випадках виникнення надзвичайних ситуацій в мирний час за умов занесення карантинних інфекцій.

Тема 10: Протиепідемічний захист військ, бактеріологічна розвідка.

Теми лекційного курсу розкривають проблемні питання відповідних розділів дисципліни.

Практичні заняття передбачають теоретичне обґрунтування основних питань теми та засвоєння наступних практичних навичок:

- 1) алгоритм проведення первинного та вторинного огляду;
- 2) відновлення прохідності дихальних шляхів; - введення ротогорлового і носогорлового повітропроводів; - ШВЛ дихальним мішком типу “Амбу” і лицевою маскою;
- 3) інтубація трахеї (ендотрахеальна трубка); використання ліків при проведенні інтубації; використання альтернативних методів забезпечення прохідності дихальних шляхів (стравохідно-трахеальної комбінованої трубки (комбіт’юб), ларингеальної маски (LMA), конікопункції, конікотомії); аспірація верхніх дихальних шляхів (ручний та електричний аспіратор); киснева терапія;
- 4) проведення серцево-легеневої реанімації; використання автоматичного дефібрилятора;
- 5) оцінка капілярного наповнення;
- 6) методика реєстрації 12-канальної ЕКГ;
- 7) катетеризація ліктьової вени; катетеризація зовнішньої яремної вени; внутрішньокістковий доступ;
- 8) накладання джгута;
- 9) накладання шийного комірця;
- 10) накладання шин (Крамера, вакуумних, Sam-Splint,);
- 11) накладання іммобілізаційного жилета;
- 12) іммобілізація хребта (фіксація постраждалого на довгій транспортувальній дошці з горизонтального положення пацієнта, із салону автомобіля);
- 13) зняття шолому з мотоцикліста;
- 14) екстрена евакуація з автомобіля;
- 15) вимірювання та трактування артеріального тиску;
- 16) накладання оклюзійної клапанної пов’язки при відкритому і напруженому пневмотораксі;
- 17) дренажування плевральної порожнини при напруженому пневмотораксі;
- 18) пульсоксиметрія; аналіз рівня глюкози в крові.

Самостійна робота студента передбачає підготовку до практичних занять.

Індивідуальна робота включає опрацювання наукової літератури, підготовку оглядів з наданих тем для презентації на засіданнях студентського наукового гуртка, виконання науково-практичних досліджень, участь у профільних олімпіадах, науково-практичних конференціях, конкурсах студентських наукових робіт.

Календарні плани практичних занять, обсяг та напрямки індивідуальної роботи опубліковані на сайті кафедри.

Маршрут отримання матеріалів: Кафедра медицини катастроф та військової медицини/Студенту/Очна форма навчання/ Педіатрія/ 5 курс/Навчально-методичні матеріали/ або за посиланням <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра медицини катастроф та військової медицини <https://emergency.vnmu.edu.ua/> #. Доступ до матеріалів здійснюється з корпоративного акаунту студента s000XXX@vnmu.edu.ua.

5.Форми та методи контролю успішності навчання

Поточний контроль на практичних заняттях	Методи: усне або письмове опитування, тестування, електронне опитування, розв'язання ситуаційних задач, контроль практичних навичок.
Підсумковий контроль дисципліни (залік) по завершенню 9 семестру	Згідно положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання https://www.vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи)
Засоби діагностики успішності навчання	Теоретичні питання, тести, клінічно-орієнтовані ситуаційні завдання, практичні завдання, демонстрація практичних навичок.

6.Критерії оцінювання

Оцінювання знань здійснюється згідно Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи>)

Поточний контроль	За чотирьохбальною системою традиційних оцінок: 5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»
Контроль практичних навичок	За чотирьох бальною системою традиційних оцінок
Підсумковий контроль з дисципліни - залік	За 200-бальною шкалою (середня арифметична оцінка за семестр конвертується в бали) Зараховано: від 122 до 200 балів Не зараховано: менше 122 балів (див.Шкалу оцінювання)

Шкала оцінювання дисципліни: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
180-200	A	відмінно	Зараховано
170-179,99	B	Добре	
160-169,99	C		
141-159,99	D	Задовільно	
122-140,99	E	задовільно	-
60-121,99	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-59,99	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. Політика навчальної дисципліни

Студент має право на отримання якісних освітніх послуг, доступ до сучасної наукової та навчальної інформації, кваліфіковану консультативну допомогу під час вивчення дисципліни та опанування практичними навичками. Політика кафедри під час надання освітніх послуг є студентоцентрованою, базується на нормативних документах Міністерства освіти та Міністерства охорони здоров'я України, статуті університету та порядку надання освітніх послуг, регламентованого основними положеннями організації навчального процесу в ВНМУ ім. М.І.Пирогова та засадах академічної доброчесності.

Дотримання правил розпорядку ВНМУ, техніки безпеки на практичних заняттях. Інструктаж з техніки безпеки, поведіння під час сигналу «Повітряна тривога!» проводиться на першому практичному занятті викладачем. Проведення інструктажу реєструється в

Журналі інструктажу з техніки безпеки. Студент, який не пройшов інструктаж, не допускається до практичних занять.

Вимоги щодо підготовки до практичних занять. Студент повинен бути підготовленим до практичного заняття. На заняття слід приходити вчасно, без запізнення. Студент, який запізнився більше, ніж на 10 хвилин на заняття, не допускається до останнього і повинен його відпрацювати в установленому порядку. На практичних заняттях студент має бути одягнений в робочу форму (медичний халат, шапочка, змінне взуття). Студенти, які не мають робочої форми, не допускаються до заняття.

Студент повинен дотримуватись правил безпеки на практичних заняттях та під час знаходження у приміщеннях кафедри.

Під час обговорення теоретичних питань студенти мають демонструвати толерантність, ввічливість та повагу до своїх колег та викладача; при виконанні практичних завдань робоче місце має зберігатись у порядку та бути прибраним після заняття.

Використання мобільних телефонів та інших електронних девайсів. Використання мобільних телефонів та інших електронних пристроїв на занятті допускається тільки під час електронного тестування або опитування.

Академічна доброчесність. Під час вивчення дисципліни студент має керуватись Кодексом академічної доброчесності ВНМУ ім. М.І. Пирогова (https://www.vnmu.edu.ua/загальна_інформація/Основні_документи/Кодекс_академічної_доброчесності). При порушенні норм академічної доброчесності під час поточного та підсумкових контролів студент отримує оцінку «2» та повинен її відпрацювати своєму викладачу в установленому порядку протягом двох тижнів після отриманої незадовільної оцінки.

Пропуски занять. Пропущені заняття відпрацьовуються в порядку, установленому в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання https://www.vnmu.edu.ua/Загальна_інформація/Основні_документи) у час, визначений графіком відпрацювань (опублікований на сайті кафедри https://emergency.vnmu.edu.ua/кафедра_медицини_катастроф_та_військової_медицини#) черговому викладачу. Для відпрацювання пропущеного заняття студент має пройти тестування та письмово чи усно відповісти на питання до теми заняття.

Порядок допуску до підсумкового контролю з дисципліни наведений в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання https://www.vnmu.edu.ua/Загальна_інформація/Основні_документи). До підсумкового контролю допускаються студенти, які не мають пропущених невідпрацьованих практичних занять та отримали середню традиційну оцінку не менше «3».

Додаткові індивідуальні бали. Індивідуальні бали з дисципліни студент може отримати за індивідуальну роботу, обсяг якої оприлюднений на сайті кафедри в навчально-методичних матеріалах дисципліни, кількість балів визначається за результатами індивідуальної роботи згідно Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання https://www.vnmu.edu.ua/Загальна_інформація/Основні_документи).

Вирішення конфліктних питань. При виникненні непорозумінь та претензій до викладача через якість надання освітніх послуг, оцінювання знань та інших конфліктних ситуацій, студент повинен спершу повідомити про свої претензії викладача. Якщо конфліктне питання не вирішено, то студент має право подати звернення до завідувача кафедри згідно Положення про розгляд звернень здобувачів вищої освіти у ВНМУ ім. М.І.Пирогова (https://www.vnmu.edu.ua/Загальна_інформація/Основні_документи).

Політика в умовах дистанційного навчання. Порядок дистанційного навчання регулюється Положенням про запровадження елементів дистанційного навчання у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (https://www.vnmu.edu.ua/Загальна_інформація/Основні_документи). Основними навчальними платформами для проведення навчальних занять є MicrosoftTeams, GoogleMeet. Порядок проведення практичних занять, відпрацювань та консультацій під час дистанційного навчання оприлюднюється на веб-сторінці кафедри (https://emergency.vnmu.edu.ua/кафедра_медицини_катастроф_та_військової_медицини#) Студенту або https://www.vnmu.edu.ua/кафедра_медицини_катастроф_та_військової_медицини/

Студенту або <https://emergency.vnmu.edu.ua/> кафедра медицини катастроф та військової медицини/Новини).

Зворотній зв'язок з викладачем здійснюється через месенджери (Viber, Telegram, WhatsApp) або електронну пошту (на вибір викладача) в робочий час.

Навчальні ресурси Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедри. Маршрут отримання матеріалів <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра медицини катастроф та військової медицини/ <https://emergency.vnmu.edu.ua/> Студенту/ Педіатрія/ 5 курс. Консультації проводяться два рази на тиждень згідно графіку консультацій.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Закон України №5081-VI від 01.01.2024 р. (зі змінами) «Про екстрену медичну допомогу». - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5081-17#Text>.

2. «Про затвердження Типового положення про бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги» Постанова КМУ від 21 листопада 2012 р. № 1114 {Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 161 від 22.03.2017, № 764 від 21.08.2019, № 500 від 03.05.2024}. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1114-2012-%D0%BF#Text>

3.«Про норматив прибуття бригад екстреної (швидкої) медичної допомоги на місце події».- Постанова КМУ від 16 грудня 2020 р. № 1271-2020-п Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1271-2020-п#Text>.

3. Постанова Кабінету Міністрів України від 21 листопада 2012 р. № 1118 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2020 р. № 1359, № 422 від 02.05.2023, № 500 від 03.05.2024).- Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1118-2012-п#Text>.

4. Постанова КМУ від 28 грудня 2020 р. № 1359 «Деякі питання організації роботи оперативно-диспетчерських служб центрів екстреної медичної допомоги та медицини катастроф». (зі змінами № 422 від 02.05.2023, № 315 від 22.03.2024, № 500 від 03.05.2024)- Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1359-2020-п#Text>.

5. Наказ МОЗ України «Про затвердження нормативно-правових актів з питань надання екстреної медичної допомоги» 24 вересня 2020 року № 2179 (зі змінами № 2028 від 04.12.2024, № 167 від 27.01.2025) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1192-20#n17> Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1192-20#n17>

6. Наказ МОЗ України «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації екстреної медичної допомоги» № 1269 від 05.06.2019 р. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1269282-19#Text>

7. Наказ МОЗ України «Про затвердження Правил виклику бригад екстреної (швидкої) медичної допомоги та Порядку транспортування пацієнтів (постраждалих) бригадами екстреної (швидкої) медичної допомоги у заклади охорони здоров'я». від 26.03.2021 № 583 - Режим доступу: - Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0892-21#Text>.

8. «Порядок дій працівників системи екстреної (швидкої) медичної допомоги на випадок надзвичайної ситуації». Наказ МОЗ України від 24 вересня 2020 року № 2179 - Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z119320#Text>.

9. Екстрена та невідкладна медична допомога. У VI томах. Т. IV Клінічні маршрути (протоколи) пацієнта під час надання екстреної медичної допомоги на догоспітальному етапі: підручник для студ. вищ. навч. закл. / Крилюк В.О. та ін.- Київ: Ожива, 2020. - 300 с.

10. Екстрена медична допомога. Том 4: допомога травмованим на догоспітальному етапі: національний підручник / В.О. Крилюк, С.О. Гур'єв, Г.В. Загорій, А.А. Гудима, Н.І. Іскра та ін. - Київ. - 2017. - 504 с.

11. Екстрена медична допомога. Том 4: Клінічні маршрути (протоколи) / В.О. Крилюк, С.О. Гур'єв, Г.В. Загорій, А.А. Гудима, Н.І. Іскра та ін. - Київ. - 2017. - 504 с. Екстрена та невідкладна медична допомога [Текст] : навч. посіб. / О. Ю. Бодулев [и др.] ; ред. Д. А. Шкурупій ; МОЗ України, Укр. мед. стомат. акад. - Вінниця : Нова книга, 2017. - 240 с.

(616.1/9-082.1/Е 45)

12. Порадник лікаря з невідкладної медицини: посібник / [М. І. Швед, С. М. Геряк, С. Й. Липовецька, Л. В. Левицька, Р. М. Ляхович, Лар. П. Мартинюк, Я. М. Кіцак, О. Л. Сидоренко, О. Б. Сусла, О. А. Прокопович, В. Т. Гурський]; за ред. М. І. Шведа. – 2019. – Тернопіль: Укрмедкнига. – 528 с.

13. Основи внутрішньої медицини та реабілітації: підручник / [Швед М.І., Геряк С.М., Мартинюк Лар. П., Левицька Л.В., Липовецька С.Й., Прокопович О.А.]; за ред. М. І. Шведа. – 2021. – Тернопіль: Укрмедкнига. – 412 с.

14. Алгоритми діагностики та лікування невідкладних станів у внутрішній медицині посібник з екстреної та невідкладної медичної допомоги в схемах і табл. / [М. І. Швед, С. М. Геряк, Л. П. Мартинюк та ін.] ; за ред. М. І. Шведа. – 2023 - Тернопіль: Укрмедкнига. – 308 с.

Допоміжна

1. Екстрена медична допомога військовослужбовцям на догоспітальному етапі в умовах збройних конфліктів: Навчальний посібник / Бадюк М.І., Ковида Д.В., Микита О.О., Козачок В.Ю., Середа І.К., Швець А.В. // За редакцією професора Бадюка М.І. - К.: СПД. Чалчинська Н.В., 2018. - 212 с.

2. Медицина невідкладних станів. Екстрена (швидка) медична допомога: підручник / І.С. Зозуля, В.І. Боброва, Г.Г. Рошнін та ін.; за ред. І. С. Зозулі. - 3-є вид., переробл. і допов. - К.: ВСВ "Медицина", 2017. - 960 с.

3. Екстрена медична допомога : підручник / [М.І. Швед, А.А. Гудима, С.М. Геряк та ін.] ; за ред. М.І. Шведа. - Тернопіль: ТДМУ, 2015. - 420 с.

4. Екстрена медична допомога в запитаннях та відповідях: навч. посібник / [М.І. Швед, С.М. Геряк, О.Б. Сусла та ін.] ; за ред. М.І. Шведа. - Тернопіль: ТДМУ, 2018. - 312 с.

5. Домедична допомога (алгоритми, маніпуляції): Методичний посібник / В.О. Крилюк, В.Ю. Кузьмін, І.В. Кузьмінський, та ін. - Київ, 2017. - 120 с.

6. Медицина невідкладних станів. Вибрані клінічні лекції. Том 9.- Під ред. проф. Ніконова В.В.- Харків .- 2020.- 400 с. 27.

7. Медицина невідкладних станів. Екстрена (швидка) медична допомога. Підручник (ВНЗ IV р. а.) / І.С. Зозуля, В.І. Боброва, Г.Г. Рошнін та ін. За ред. проф. І.С. Зозулі.- 3-є вид., перероб. і допов.- Київ: ВСВ «Медицина», 2017. – 960 с. 28.

8. Медицина невідкладних станів: збірник тестових завдань (навчально-методичний посібник) / Під ред. Зозулі І.С. - Вінниця : Меркьюрі-Поділля, 2016. - 247 с. 29.

9. Медицина невідкладних станів: швидка і невідкладна медична допомога / Зозуля І.С., Вершигора А.В., Боброва В.І. та ін. За ред. проф. І. С. Зозулі. – К.: ВСВ "Медицина", 2017. – 728 с.

Інформаційні ресурси

Електронна адреса сайту університету: <http://vnmu.edu.ua>

Сайт бібліотеки <http://library.vnmu.edu.ua>

Сайт кафедри медицини катастроф та військової медицини
<https://emergency.vnmu.edu.ua/>

Офіційне Інтернет-представництво Президента України <http://www.president.gov.ua/>

Сайт Верховної Ради України: Режим доступу <http://www.rada.gov.ua/>

Інформаційно правовий портал «Закони України»: <http://uazakon.com/>.

Кабінет Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua/>

Міністерство освіти і науки України <http://www.mon.gov.ua/>

Центр тестування <https://www.testcentr.org.ua/uk/>

Міністерство охорони здоров'я України <https://moz.gov.ua/>

Центр громадського здоров'я МОЗ України <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan>

Сайт Міністерства оборони України: Режим доступу: <http://www.mil.gov.ua/>.

Державна служба України з надзвичайних ситуацій <http://www.dsns.gov.ua/>.

Рада національної безпеки і оборони України <http://www.rnbo.gov.ua/>

Постійне представництво України при ООН <http://ukraineun.org/>

Північноатлантичний альянс (НАТО) <http://www.nato.int/>

Всесвітня організація охорони здоров'я <http://www.who.int/en/>

Розклад та розподіл груп по викладачам опублікований на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра медицини катастроф та військової медицини/ <https://emergency.vnmu.edu.ua/> Студенту/ Педіатрія/ 5 курс).

Силабус з дисципліни «Екстрена та невідкладна медична допомога» обговорено та затверджено на засіданні кафедри медицини катастроф та військової медицини ВНМУ ім. М.І. Пирогова (протокол № 1 від 27 серпня 2025 року).

Відповідальний за дисципліну

доц. ЗВО Анатолій Шевчук

Завідувач кафедри

доц. ЗВО Микола Матвійчук